

Kirsten Dunlop: "La creativitat i l'enginy sempre s'han vist estimulats quan arriba la por"

ALBERT
PUNSOLA

(/AUTOR/ALBERT-

PUNSOLA-44)

Periodista

27/05/2019 - 10:18

Kirsten Dunlop és directora executiva de **EIT Climate-Knowledge and Innovation Community** (<https://www.climate-kic.org/>) va ser a Barcelona el passat 20 de maig per donar la conferència "Innovació climàtica: repensar-ho tot" en el marc del cicle Fem front al canvi climàtic, organitzat per la Fundació Catalunya

Europa i el BBVA. Sostenible va conversar amb ella per conèixer la tasca d'aquesta organització que porta una dècada dedicant-se a la innovació per al canvi climàtic i que treballa colze a colze amb les ciutats per crear carteres d'innovació en diferents àmbits de la sostenibilitat.

"Creiem que una economia descarbonitzada no només és necessària per prevenir el canvi climàtic, sinó per crear oportunitats per als negocis i la societat"

¿Què és EIT Climate-Knowledge and Innovation Community? Quina és la seva finalitat?

EIT Climate-Knowledge and Innovation Community és una entre **diverses comunitats innovadores** (<https://eit.europa.eu/>) que segueixen

el mateix model i que estan finançades pel **European Institute of Innovation Technology**

(<https://eit.europa.eu/>). Totes elles són partenariats publicoprivats i la seva finalitat és dirigir fons europeus i altres fonts de finançament cap a la innovació. Cadascuna està implicada en un repte específic i en el cas de EIT Climate-KIC ens dediquem a la innovació per al canvi climàtic, tant per la mitigació com per l'adaptació. Creiem que una economia descarbonitzada no només és necessària per prevenir el canvi climàtic, sinó per crear oportunitats per als negocis i la societat. Reunim socis del món empresarial, acadèmic i de l'administració per crear xarxes d'experts amb la finalitat de desenvolupar productes, serveis i sistemes innovadors.

"Compartim la idea inicial de donar a Europa un model de referència que canalitzi cap a la societat el més avançat de la indústria, la recerca i l'emprenedoria per generar llocs de feina i creixement econòmic"

mobilitat. Tenim diferents visions i enfocaments al voltant de la innovació, però compartim la idea inicial de donar a Europa un equivalent del que fan als Estats Units el Massachusetts Institute of Technology i Silicon Valley, és a dir, un model de referència que canalitzi cap a la societat el més avançat de la indústria, la recerca i l'emprenedoria per generar llocs de feina i creixement econòmic. Una de les coses menys conegudes del model americà és el gran pes que té el finançament militar en aquests centres avançats, que s'acosta al 50%, però a Europa això no és possible i per tant tenim un model de finançament diferent.

"El nostre comès és anar a buscar la millor innovació i els millors models negoci que poden arribar al mercat i funcionar de manera efectiva per construir una economia descarbonitzada"

per construir una economia descarbonitzada. Si mirem amb perspectiva la nostra trajectòria en aquests 10 anys, hem impulsat més de 1000 *start-up* i algunes d'elles són força conegudes en diferents sectors d'activitat. Hem desenvolupat activitats educatives per a més de 35.000 estudiants i hem treballat també amb grans empreses. És una història d'èxit però, malgrat el valor que té tota aquesta tasca, la veritat es que constatem que encara no és suficient per canviar el sistema i les seves estructures tan ràpid com seria desitjable.

A què estan dedicades la resta de comunitats innovadores?

Nosaltres vam ser una dels tres organitzacions inicials, les altres dues van ser energia i transformació digital. Després es van crear la resta que estan dedicades a la salut, matèries primeres, alimentació, fabricació avançada, i

¿Quin balanç fa de la trajectòria de EIT Climate-Knowledge and Innovation Community?

El nostre comès és anar a buscar la millor innovació i els millors models negoci que poden arribar al mercat i funcionar de manera efectiva

Font: www.climate-kic.org (<http://www.climate-kic.org>)

"El que cal és un canvi social sistèmic i estructural per abordar el tema del canvi climàtic: ni més ni menys"

Què cal fer aleshores? Han adoptat alguna estratègia diferent?

Per aquest motiu en els darrers dos anys hem canviat el nostre model d'innovació i estem fent servir el mandat de la Comissió Europea per

treballar precisament en un canvi sistèmic aplicant la innovació a aquest objectiu en àmbits com l'energia, la gestió de l'aigua, la resiliència davant les inundacions, i la gestió urbana d'una manera que sigui veritablement transformadora.

Tenim uns informes de l'IPCC preocupants i veiem que tant a Europa com a la resta del món els objectius s'estan quedant enrere respecte al que seria necessari. Per això, personalment, m'interessa fer més èmfasi en el que ens queda per fer més que no pas en allò que hem fet. El que cal és un canvi social sistèmic i estructural per abordar el tema del canvi climàtic: ni més ni menys. El canvi social ha d'anar complementat per un model econòmic on el capital privat i el públic s'orientin a través de diferents mecanismes (compra pública, inversions, taxes) cap a aquest canvi.

Vostè sosté la tesi que hi ha tres grans àmbits on, si aquest canvi estructural es produeix, seran capaços d'arrossegar tots els altres de manera que el canvi sistèmic global podria esdevenir-se. Són l'àmbit urbà, l'àmbit rural- que inclou l'ús del sòl i l'agricultura- i l'àmbit industrial. Quina seria ara mateix la situació en què es troba, per exemple, el primer, el de les ciutats?

El canvi estructural va més avançat a les ciutats que en els altres dos àmbits. Soc conscient que la paraula *avançat* pot tenir més d'un significat, però el que és cert és que en els medis urbans es concentren una gran quantitat de problemes i, a la vegada, un nombre significatiu d'intents i compromisos de solució, amb fulls de ruta, estratègies, planificacions de tot tipus, etc. Els governs locals són ben conscients dels temes que han de tractar i al seu costat es troba la ciutadania, formada per són persones preocupades en diferent grau, i alhora cada cop més informades sobre aspectes concrets. Cal afegir que a les ciutats es recull molt bona informació sobre energia, mobilitat, rehabilitació d'edificis, participació i molts altres temes.

I quin és el judici pel que fa al segon àmbit?

"Cal potenciar pràctiques agrícoles que vagin orientades en el sentit de que els sòls capturin cada vegada més carboni"

A l'agricultura tot és més caòtic. És un àmbit que es troba estancat respecte a les possibilitats de canvi per condicionants molt grans, com és el cas a Europa de la Política Agrícola Comuna que és, actualment, extremadament difícil de modificar. Hi ha algunes línies d'evolució que són molt

importantes i que s'haurien de potenciar, per exemple, fer que les pràctiques agrícoles vagin orientades en el sentit de que els sòls capturin cada vegada més carboni. De fet, nosaltres hi estem treballant. Pel que fa a l'ús de la terra, està molt fragmentat per la propietat i per molts tipus diferents de relacions i legislacions que dificulten una evolució positiva.

¿Quin és el focus de l'acció d' EIT Climate-Knowledge and Innovation Community en relació a l'agricultura?

En aquests moments tenim unes àrees prioritàries: el canvi de pràctiques agrícoles; el tipus de plantacions; les tècniques d'irrigació, els sòls, en l'aspecte que he comentat abans; la minimització de l'impacte ambiental dels actuals models d'alimentació pels animals; i la gestió dels boscos.

Font: Pixabay

Vostè ha esmentat fa un moment la Política Agrícola Comuna (PAC) que, tot i que es vol reformar (https://ec.europa.eu/commission/news/eu-budget-common-agricultural-policy-after-2020-2018-jun-01_en), s'emporta de moment un terç de tot el pressupost europeu. Deia també que limitava les possibilitats de canvi. En quin sentit?

La PAC amb el seu sistema de subvencions perpetua les pràctiques existents actualment en el món agrícola. I per tant aquest sistema impedeix la possibilitat de crear formes de conreus i d'ús de la terra més sostenibles. Per tant, si volem canviar l'actual realitat en aquest camp, caldrà canviar la política.

Valori'm, sisplau, la situació a la indústria.

En el cas de la indústria s'han inventat i desenvolupat un gran nombre de solucions en la línia de la descarbonització però aquestes solucions no sempre entren bé al mercat perquè no són rendibles. És frustrant, tot i que això no vol dir que sigui impossible canviar-ho. Cal treballar la millor manera de penetrar als mercats.

Tornant a les ciutats, col·laboren amb els governs municipals?

"Mirem de buscar quin és l'aspecte que aquestes ciutats volen transformar i juntament amb elles treballem en la creació d'una *cartera d'innovacions* en aquell àmbit"

Sí que ho fem, aquesta és una de les nostres línies de treball. Hem signat acords amb diverses ciutats com, entre d'altres, Amsterdam, Malmö, Bolonya, o València. El que fem és treballar amb un concepte de demostracions. Mirem de buscar quin és l'aspecte que aquestes ciutats volen transformar (mobilitat, gestió de residus,

edificació) i juntament amb elles treballem en la creació d'una *cartera d'innovacions* en aquell àmbit. Això inclou des d'experiments fins a projectes passant per intervencions amb participació de les comunitats locals. Tot plegat serveix per fer demostracions, que són assaigs de solucions concretes, mirant sempre que estiguin connectades amb altres iniciatives en un tot coherent.

Ens pot donar un exemple d'iniciativa temàtica en aquest marc?

Fer que els habitatges antics siguin molt més eficients energèticament. Això necessitarà una infraestructura addicional a l'existent en part de caire digital a cada llar, i segurament caldrà pensar també en atenció sanitària per la població envellida que sovint viu en aquests habitatges. Es tracta per tant de buscar sinergies.

També ens agrada activar la participació de diverses ciutats alhora. Aquest és el cas de [Climathon](https://climathon.climate-kic.org/en/about) (<https://climathon.climate-kic.org/en/about>), un esdeveniment centrat en el canvi climàtic que es fa cada any el mes d'octubre. Es desenvolupa durant 24 hores a més d'un centenar de ciutats de tot el món i cada ciutat planteja un repte a la seva ciutadania i, en aquest espai de temps, les persones que hi participen han de pensar i oferir solucions a aquest repte.

¿Què ha de fer un municipi que vulgui col·laborar amb EIT Climate-Knowledge and Innovation Community?

Ha de contactar un dels nostres equips i veure de quina manera es pot articular la col·laboració. Tenim equips presents a tots els països. La idea és fer-se partner de la nostra organització i a partir d'aquí elaborar una agenda concreta d'objectius per desenvolupar. Aquesta col·laboració no s'ha d'entendre de manera vertical perquè ajudem a que els nostres socis aprenguin els uns dels altres a partir de les seves experiències. Nosaltres també som socis de grans organitzacions de municipis com el [C-40](https://www.c40.org/) (<https://www.c40.org/>) o el [Pacte d'alcaldes](https://www.covenantofmayors.eu/) (<https://www.covenantofmayors.eu/>) en el si de les quals és molt més fàcil parlar amb molts governs locals.

"Loop és una plataforma d'innovació global sobre economia circular que té com a objectiu tancar els cicles de material i desmaterialitzar-ne la demanda en zones urbanes"

En el món industrial una de les vostres iniciatives és el programa Loop. En què consisteix?

El programa Loop és una plataforma d'innovació global sobre economia circular que té com a objectiu tancar els cicles de material, com el

ciment, els plàstics, l'acer i l'alumini, i desmaterialitzar-ne la demanda en zones urbanes. En aquests moments ens estem centrant especialment en els plàstics i en la seva relació amb la informació digital. I aquí hem despertat l'interès de la indústria i també de ciutats i regions on els residus de plàstics tenen un pes important.

¿La focalització en els plàstics respon a que són un tema *sensible* pel fet, per exemple, que s'ha generat molta consciència ambiental al voltant de la pol·lució marina relacionada amb aquests materials?

Bé, en part sí, però la veritat és que els plàstics són enormement interessants per encarar un dels principals problemes en la circularitat, que és el disseny. Tot el cicle de vida i el seu tancament depèn del primer pas. Sí, és veritat que els plàstics són importants pel seu volum a la nostra civilització i són un tema sensible políticament, però a més tenen un gran potencial per incidir en tota la cadena de valor.

Font: www.climate-kic.org (<http://www.climate-kic.org>)

¿Es poden abandonar els combustibles fòssils a l'aviació comercial que suposa entre un 2% i un 3% del total d'emissions causant del canvi climàtic?

Dins l'àmbit dels combustibles per l'aviació hi ha hagut molt de debat i moltes de les propostes que s'han presentat com a sostenibles en realitat no ho han estat. Durant uns anys hem donat suport a una alternativa per l'aviació, que es troba en una fase de proves, i que suposa una solució alternativa lliure de carboni, que és oli de cuinar utilitzat. És una solució de reciclatge absolut on no hi ha consum de nous recursos. Ara mateix no té l'escala suficient per atendre les necessitats globals del sector, però el model de negoci sembla que podria funcionar. Jo crec que aviat tindrem alguna cosa propera a solucions escalables en aquest àmbit. I penso que arribarà perquè aquest és un dels grans temes ambientals als quals cal donar solució en els propers anys.

"Cal que el sistema financer deixi de fer negoci amb ell mateix i que es torni a connectar amb l'economia real. Si això no passa, no solucionarem res"

Què li diu el terme finances sostenibles? I, per altra banda, creu que el sistema financer mundial tal com està concebut, és útil a la sostenibilitat?

L'expressió finances sostenibles molt sovint vol dir un tipus d'inversió en béns o actius que són

definitius com a *verds* o sostenibles, però en el context enorme de béns o actius que existeixen i dels diners que es mouen al món, aquesta tipologia d'inversió és una fracció ínfima del total: és gairebé res! Per tant, la quantitat d'inversió que caldria per incidir en la sostenibilitat és molt elevada i ara estem lluny de tenir-la. Ara bé, no només es tracta d'un fet quantitatiu, sinó de canviar la manera en què concebem tots els fluxos de capitals i les inversions en el sistema: cal que el sistema financer deixi de fer negoci amb ell mateix i que es torni a connectar amb l'economia real. Si això no passa, no solucionarem res.

Creu que el tipus d'apropament al canvi climàtic que vostès segueixen, que és la transversalitat i la col·laboració entre diferent agents, és el més efectiu?

"Estem obligats a pensar més enllà, i a revisar hàbits, normes i patrons de pensament que són hereus directes del món industrial, econòmic i productivista que hem creat"

Sí, absolutament, i la principal raó és que el canvi climàtic no és una qüestió particular que afecta a un àmbit específic, és molt més complexa i afecta a la humanitat en un sentit molt ampli, perquè altera tot el sistema en què es basen les nostres vides. El canvi climàtic ens demana revisar la manera com fins ara hem entès conceptes clau

com el valor, la prosperitat, la interdependència. Per tant si volem afrontar aquest problema no podem fer-ho amb els termes habituals, sinó que estem obligats a pensar més enllà, i a revisar hàbits, normes i patrons de pensament que són hereus directes del món industrial, econòmic i productivista que hem creat. La manera més ràpida que hi ha per avançar en aquest repte és crear col·lisions entre formes de pensar i de conèixer el món que ens hauran de portar immediatament a plantejar-nos les preguntes adequades. Només amb preguntes diferents arribarem a solucions innovadores.

Els experts ens diuen que fins i tot en el cas hipotètic que talléssim les emissions causants del canvi climàtic al màxim, aquest continuaria desplegant en bona part els seus efectes perquè s'han creat unes dinàmiques irreversibles. Malgrat tot, és optimista?

No em puc permetre no ser-ho. Com a mare gairebé hi estic obligada. Crec que els humans exercim l'enginy i la creativitat en qualsevol situació en què ens trobem. I aquesta creativitat i aquest enginy sempre s'han vist estimulats quan arriba la por; fet que no vol dir que sigui l'únic estímul, però sens dubte n'és un. No estic totalment segura de que tinguem possibilitats, el que sí sé és que treballo per assegurar que en tinguem. És un optimisme que ve de la força de la voluntat.

Categories: [Canvi climàtic](/categories/canvi-climatic) (/categories/canvi-climatic) [Economia](/categories/economia) (/categories/economia)

Share 2

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/entrevista/kirsten-dunlop-la-creativitat-i-lenginy-sempre-shan-vist-estimulats-quan-arriba-la-por>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/entrevista/kirsten-dunlop-la-creativitat-i-lenginy-sempre-shan-vist-estimulats-quan-arriba-la-por>)

Relacionats

Opinió

El fenomen del segle (/opinio/el-fenomen-del-segle)

Un dia normal i corrent, en una típica oficina d'un municipi de l'àrea metropolitana de Barcelona, un empleat va veure que necessitava gomets, els petits cercles adhesius de colors que es fan servir per marcar arxius, documents, llibres, etc. Seguint les indicacions de compres, va fer una comanda on-line a través del catàleg de l'empresa que té el contracte de subministrament amb l'ajuntament.

Notícia

Els restaurants, obligats a donar tàpers als clients per endur-se el menjar que sobra (/noticia/els-restaurants-obligats-a-donar-tapers-als-clients-per-endur-se-el-menjar-que-sobra)

(/noticia/els-restaurants-obligats-a-donar-tapers-als-clients-per-endur-se-el-menjar-que-sobra)

Pas endavant per frenar el malbaratament dels aliments. El Parlament ha aprovat aquest dimecres una proposició de llei, impulsada pel PSC, que obliga restaurants i hotels a facilitar que el client es pugui endur amb un envàs el menjar que no s'acabi.

Notícia

Aprovada la Llei contra el malbaratament alimentari (/noticia/aprovada-la-lllei-contra-el-malbaratament-alimentari)

Es proposa reduir en un 50% el malbaratament alimentari l'any 2030.

(/noticia/aprovada-la-lllei-contra-el-malbaratament-alimentari) El Ple del Parlament de Catalunya ha aprovat la Llei de prevenció de les pèrdues i el

malbaratament alimentaris a Catalunya. La llei ens ha d'ajudar a assolir els Objectius de Desenvolupament Sostenible de fam zero i es proposa reduir en un 50% el malbaratament alimentari l'any 2030.

Butlletí

Correu electrònic *

Subscriu

[Enviaments anteriors \(/newsletter/sostenible\)](/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

Diputació
Barcelona

(<http://www.diba.cat>)

Arxiu (</arxiu>)

Continguts per categoria (</tagclouds/chunk/3>)

Continguts per etiqueta (</tagclouds/chunk/1>)

Continguts per municipi (</tagclouds/chunk/2>)

Avís legal (<http://www.diba.cat/avislegal>)

Contacte (</formulari/contacte>)

RSS (<https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=>)

(<https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888>)

(<http://www.twitter.com/xarxasost>)

(<http://youtube.com/xarxasost>)

([rss.xml](#))
